

Uroš Zupan

Vernik počasnosti

Vernik počasnosti

Poosebljenje miru – zgodnja jesen – Toskana –
sončni prah in valovanje gričev, oblečenih v
sprano žakljevino. Ciprese obrobljajo ceste.
Kamnite hiše zbrano dihajo v prostoru,
ki ga gledata oko in duh. V temi plitvega
podzemlja bedi brodnik – se stara vino.

Prava ura za iluminirano žarenje – spremenjeno
v Idejo. Za čisto zbranost. Neznano notranjo
svetlobo, ki celi rane. Svetniki v cerkvah
sklepajo roke v molitev – naslonjeni
na tišino – *v imenu tistega, ki ure snuje,*
samo zaslutenega, ko prebegne mimo.

Pod Ponte Vecchiom teče Arno; zvezdni
blesk. Z zadnjo lučjo razsvetljeni balkoni
se kot razsuta srebrnina drobijo na njegovi
gladki koži. Verniki počasnosti z dlanmi
ščitijo plamene sveč. In Visoki Gospod zre
na Svet – skrit za zaveso – v svoji temni loži.

Iz visokega časa

Toda kaj storiti z dogodki, ki nimajo lastnega mesta v času, z dogodki, ki so prišli prepozno, ko je bil ves čas že razdan, razdeljen, razgrabljen, zdaj pa so nekako ostali na cedilu, nerazporejeni, viseči v zraku, klateški in blodeči?

Ali je mar čas pretesen za vse dogodke? Ali se lahko zgodi, da so že vsa mesta v času razprodana?

Bruno Schulz (*Genialna doba*)

V

Nikoli se nismo pomirili s tistim,
kar je odvzela in upočasnila zima.
Zdaj preštevamo plen – ponovno vrnjeno,
brez upora vrnjeno,
vrnjeno z neizgovorjenim blagoslovom,
vrnjeno z veseljem, vrnjeno v upanju –
in s prsti premikamo topel zrak,
ki premika nas;
mesece dolgo podobne kamnom,
vajenim mirovanja.

VI

Neka glasba nekaj opisuje. Neko dihanje.
Neko mirovanje. Neko težo. Neko prostost.
Neke nesanjane sanje. Neki šepet nesmrtnosti.
Neko premikanje zraka za zaprtimi očmi.
Neko prelivanje barv v zatemnjenem prostoru.
Nekaj, za kar ni besed v nobenem jeziku.

VII

Moja hčerka se vozi z rolko.
Ostali svet ob tem popolnoma izgine,
se spremeni v svet samo tega dejanja.

IX

Za oknom
motnja,
ali pa

blagoslov,
ali pa oboje
hkrati;

dež monotono
pripoveduje počasno
zgodbo.

Poslušamo in si
v mislih
pripovedujemo svojo

počasno zgodbo,
ki jo poslušata
tišina

in dež.
Vsak zase.
In oba hkrati.

XI

Vedno sem hotel pisati
kot Robert Creeley.

Nikoli nisem pisal
kot Robert Creeley.

Sprašujem se,
kaj bi na to rekel Robert Creeley.

Nimam niti najmanjšega pojma,
kaj bi na to rekel Robert Creeley.

XV

Počasi se bomo
približali morju,
kakor bi se bližali

nekakšni gotovi
prihodnosti, ki čaka na nas –
iste in spremenjene –

nespremenjena.
Zrak bo miren in tih.
Naša kri zaspana.

Nežna. Zatopljena
v preišljevanje
brez misli.

V gibanje
brez premikanja.
V žarenje

brez plamena.
Veličastje
sonca in neba

se bo razprostrlo
po naši koži –
čisto veličastje poletja;

popolno v svoji
mirni in zbrani
jasnovidnosti.

XVII

Noč je bila tiha in knjiga zanj prvič
resnična. Bral je – *mislim, da so skoraj vse*
naše žalosti trenutki napetosti, ki jih občutimo

kot ohromelost, ker ne slišimo več živeti
svojih odtujenih čustev. Ker smo s tujim,
ki je stopilo v nas, sami; ker nam je vse

*znano in privajeno za hip odvzeto, ker stojimo
sredi prehoda, kjer ne moremo ostati. To je
bil on in ta knjiga je bila napisana zanj.*

Nikoli prej je ni videl tako. Ponavljala ga je
in on je ponavljal njo. Tistega junija je imela
svetloba drugačen okus, in spanec se je iztekal v

utrujenost, in poletnih noči, ki so si sledile
v svojem tihem tisočletnem zaporedju,
ni občutil kakor popolnost misli.

Vse znano in privajeno je bilo odvzeto.
Bral je in zvezde nad njim so razkrivale
svojo blede goloto, ki je ni opazil – *ni mogel*

*reči, kdo je prišel, nikoli ne bo mogel
reči, kdo je prišel, a kazalo je na to,
da vanj vstopa prihodnost, da bi se*

*v njem spremenila, precej preden se bo
dejansko zgodila. Knjiga je bila resnična
in on v njej resničen; popolnost, ki zadošča.*

XIX

Moja hčerka jezdi konja. V vročem poletnem
zraku je zlita z njim. Prvič spoznavam,
da dela nekaj, česar sam ne znam
in ne bom nikoli znal.

Moja hčerka jezdi konja. Skoraj v galopu.
Ostali svet ob tem popolnoma izgine,
se spremeni v svet samo tega dejanja
– v svet mojega čistega občudovanja.

XX

Poletni gozd je dom.
Gradi dolge
zelene predore,

skozi katere se premikamo,
kot svetloba
skozi kristal.

Naša hoja
je samotna molitev –
vrača trdnost in mir.

XXIII

Poljski
mak
je odcvetel.

Se vrnil
v mirovanje.
V nauke

prednikov.
V veliki načrt
počitka in obnove.

Zdaj
ob kolovozih
žari

vijolična modrina
cikorije;
moje druge najljubše rože.

XXIV

Žgoče sonce.
Upočasnjen
in pomanjšan svet.

Visoko poletje
se je skrilo
v okus zrelih sliv.

Od tam
se ne premakne
več nikamor.

XXV

Prvič letos
se veliki
rumeni listi

za hip naslonijo
na zrak
in potem,

nemočni
v svoji usodi –
padejo.

Gledamo jih,
kot bi se
pripravljali,

da bomo začeli
ponovno
vaditi otožnost.

Staromodni napev

Pomlad je imela svoje dvojne
sanje. Poletje žar, ki je v nekem
neminljivem hipu vladal zraku
in se potem počasi preoblekel v pepel.

Zdaj je tu jesen, ki kot negotovi duh
iz pesmi obrobne pesnika
sama sebi tiho poje in mrmra
– *dan je pozen, zgoden je večer.*

Zavit v plašč lebdiš nad mokrimi
pločniki, a še vedno se upiraš
spleenu – barvam, ki izgubljajo
hitrost. Kajti ni še konec:

listje glasno trepeta in oddaljena
svetloba mesta ne izgoreva čisto
pred očmi, le dih malo zastaja
in tu in tam se ti upočasni kri.

Indijansko poletje

Popoldansko šepetanje v krošnjah
dreves. Svetloba prši z višine kot čisti
solipsizem. Začuden zastajamo;
vsa teža se nam lušči od teles.

Čas sanja, kako je biti spremenjen
v zlato. Kako je zaporedje mesecev
samo slepilo. Kužki so razposajeni,
nad njimi ptice mirno podpirajo nebo.

Naj vztraja ta milina, ki raste
počasi in se čez dan kot steklena
palača dvigne iz jutranje megle.
V tem hipu je ona naše ogledalo –

*vmesni prostor, ki cepi čas in brez
spremstva temnega duha hiti na plano.*
Naj se topel veter premika skozi ure,
kot da že zdaj suši vsako prihodnjo rano.